

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9CoP/89/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5712213505
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5712213505.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľky H. B., nar. X. X. XXXX, bytom H., R. XXXX/XX, zastúpenej Mgr. Petrom Belicom, advokátom so sídlom v L., F. X proti odporcovi G. B., nar. XX. X. XXXX, bytom H., R. XXXX/XX, zastúpenému Mgr. Hubertom Weisom, advokátom so sídlom v H., E.B. Z. X, za účasti maloletých detí G. B., nar. XX. X. XXXX a C. H. B., nar. XX. X. XXXX, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, v konaní o rozvod manželstva a o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode, na odvolanie navrhovateľky a odporcu proti rozsudku Okresného súdu Martin, č.k. 20P/275/2012-708 zo dňa 18. 6. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým odporcovi uložil platiť výživné na maloletého G., nar. XX. X. XXXX vo výške 550,- eur a na maloletého C. H., nar. XX. X. XXXX vo výške 350,- eur mesačne, ako i vo výroku, ktorým vo zvyšku návrh navrhovateľky zamietol, **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

V ostatnej časti, odvolaním účastníkov nenapadnutej, **p o n e c h á v a** rozsudok okresného súdu nedotknutý.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd manželstvo navrhovateľky a odporcu, uzatvorené 3. 8. 1996 v rímsko-katolíckom kostole vo Valči, rozviedol, maloletého G., nar. XX. X. XXXX a maloletého C. H., nar. XX. X. XXXX zveril do osobnej starostlivosti navrhovateľke s tým, že ich bude zastupovať, spravovať ich majetok. Odporcovi uložil platiť výživné na maloletého G. vo výške 550,- eur mesačne a na maloletého C. H. vo výške 350,- eur mesačne, počnúc dňom právoplatnosti výroku o rozvode manželstva, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky, vo zvyšku návrh navrhovateľky zamietol. Styk odporcu s maloletým G. a maloletým C. H. neupravil. Odporcovi uložil zaplatiť navrhovateľke súdny poplatok z návrhu na začatie konania vo výške 66,- eur a žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal.

Mal za to, že manželstvo účastníkov je dlhodobo intenzívne rozvrátené, neplní svoj spoločenský účel a ako také ho rozviedol. Na čas po rozvode maloleté deti v zhode s návrhmi účastníkov zveril do osobnej starostlivosti navrhovateľky. Pri určení výživného zvažoval vek maloletých detí, ich odôvodnené potreby, vychádzajúce i z ich záľub a mimoškolských aktivít. Prihliadol i na schopnosti, možnosti a majetkové pomery odporcu, zohľadnil schopnosti, možnosti matky, výdavky, ktoré je nútená zo svojho príjmu vynakladať.

Proti rozsudku okresného súdu, čo do výroku o určení vyživovacej povinnosti, doručili odvolanie obaja účastníci.

Odporca v podanom odvolaní nesúhlasil s okresným súdom určenou výškou výživného. Poukazoval na to, že okresný súd vychádzal pri svojom rozhodnutí predovšetkým z vyjadrení navrhovateľky, jej právnej zástupkyne. Za nepravdivé označil tvrdenie, že pracovný pomer v obchodnej spoločnosti, v ktorej v minulosti pracoval, skončil bez vážneho dôvodu. Obchodná spoločnosť, v ktorej predtým pracoval, zmenila vlastníka a znižovala počet zamestnancov. Pri zmene vlastníka bolo rozhodnuté, že jeho pracovný pomer bude trvať len do 31. 12. 2013. Taktiež nesúhlasil s tým, že súd hodnotil prevod obchodného podielu v spoločnosti Sardex, s.r.o. ako podhodnotený, ako i jeho konštatovanie, že deti prehlásili, že so svojou družkou býva v luxusne zariadenom dome s tým, že dom, v ktorom býva, je zariadený úplne štandardne bez akéhokoľvek luxusného vybavenia. Za prenájom domu platí mesačne 250,- eur. Od 1. 1. 2014 do 16. 7. 2014 bol nezamestnaný a od 16. 7. 2014 pracuje v spoločnosti Sardex, s.r.o., jeho mesačná mzda predstavuje 360,- eur mesačne. Pracuje tam ako konzultant. Súd vôbec nezohľadnil, že od júna 2014 má vyživovaciu povinnosť voči dcére X. B.. Pokiaľ súd zisťoval výšku jeho príjmu v čase nezamestnanosti, nezohľadnil, že jeho priateľka, matka jeho dcéry, vzhľadom na rizikové tehotenstvo, 8 mesiacov bola práceneschopná. Namietal náklady zohľadňované u syna G., ktorý je síce aktívny hokejista, avšak vo svojej vekovej kategórii bol zaradený do reprezentácie a prakticky v rámci prípravy má zabezpečenú kompletnú starostlivosť, stravu, ubytovanie, náklady na hokejovú výstroj, ako aj rehabilitačnú starostlivosť. Pokiaľ sa týkalo príjmov z prenájmu dvoch jednoizbových bytov uviedol, že príjmy z prenájmu bytov vytvárajú prakticky stratu, pretože boli zakúpené na hypotekárne úvery a nakoľko navrhovateľka ako ich spoluvlastníčka bráni ich odpredaju, nevytvárajú pre neho prakticky žiaden zisk. Naopak musí znášať stratu. Výživné žiadal určiť vo výške na staršieho syna G. 120,- eur mesačne a na mladšieho C. H. B. 80,- eur mesačne.

Navrhovateľka v podanom odvolaní žiadala rozsudok okresného súdu buď zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie alebo zmeniť a určiť výživné na staršieho syna G. sumou 1 000,- eur a na mladšieho C. H. vo výške 500,- eur počnúc predbežnou vykonateľnosťou dňom vyhlásenia rozsudku. Vytýkala okresnému súdu, že výrok o výživnom je nepreskúmateľný, keďže sa súd vôbec nezaoberal odôvodnenými potrebami G. a C. H.. Poukazovala na to, že odporca je účelovo v snahe zakryť svoje príjmy nezamestnaný od 1. 1. 2014 s tým, že i pred 1. 1. 2014 bol tichým spoločníkom v obchodnej spoločnosti Lubex, s.r.o.. Je a bol reálnym jediným spoločníkom aj konateľom Sardex, spol. s r.o., ktorý sprostredkoval za províziu obchody pre Benlux SK, s.r.o., zamestnancom v Shell Slovakia, s.r.o., AutoMax Slovakia, s.r.o.. Má príjem 2 065,- eur z nájmov bytov, ktorý spolu s príjmom objektívne súdom zisteným, odporcovi umožňuje platiť výživné požadované navrhovateľkou. Správne súd zistil, že odporca previedol svoj obchodný podiel v spoločnosti, v ktorej naďalej pracuje, platí nájom vo výške 250,- eur mesačne za prenájom rodinného domu v obci L. s tým, že výdavky na G. a C. H., pokiaľ ich súd správne zistil, presahujú dvojnásobok výživného 1 000,- eur mesačne na G. a 500,- eur na C. H.. Účelové správanie odporcu preukazuje tá skutočnosť, že obchodný podiel, ktorý v roku 2013 previedol v spol. Sardex, s.r.o. na Ing. E. F., bol obchodným registrom dňom 9. 7. 2013, t.j. 3 týždne po vyhlásení napadnutého rozsudku späťne prevedený na odporcu. Ďalej bolo v konaní jednoznačne preukázané, že v čase, keď odporca nebol jediným spoločníkom v Sardex, spol. s r.o., naďalej prichádzali na jeho účet väčšie obnosy finančných prostriedkov, rádovo v 10 000,- eur, čo svedčí o tom, že odporca len účelovo ku dňu vyhlásenia rozsudku sa snažil nebyť v tejto spoločnosti spoločníkom v snahe účelovo sa vyhnúť vyššiemu výživnému voči maloletým deťom. Tiež bolo správne zistené, že účastníci nadobudli za manželstva 3 byty, v jednom býva navrhovateľka s oboma maloletými deťmi a 2 jednoizbové byty sa prenajímajú s nájomom 160,- eur mesačne, mesačnými zálohami za služby súvisiacimi s užívaním bytu 130,- eur, pričom ich spoločný úver tvorí mesačnú splátku 417,55 eur mesačne. Úver však odporca od novembra 2013 vôbec neplatí, čiže táto výška splátky je na ťarchu navrhovateľky, čo žiadala zohľadniť vo výške výživného. Tiež žiadala zohľadňovať splátky, ktoré je zo svojho príjmu nútená vynakladať i na úhradu pôžičiek a úverov. Príjmy odporcu žiadala zisťovať a posudzovať v širšom časovom kontexte, nakoľko pred vyhlásením rozsudku dosahoval výrazne vyšší príjem, a to i v spoločnosti AutoMax Slovakia, s.r.o., kde pracovný pomer skončil dohodou. Odporca je od mája 2012 tichým spoločníkom s vkladom 10 000,- eur v spoločnosti Lubex, s.r.o., čo len dokazuje účelovosť postavenia odporcu ako nezamestnaného v snahe vyhnúť sa plateniu výživného na svoje deti. Taktiež žiadala zohľadniť, akým podielom sa spoločnosť Sardex, spol. s r.o. podieľala na sprostredkovaní jednotlivých obchodov v prospech viacerých obchodných spoločností, v ktorých dostávala nemalé provízie. Za nie bez významu tiež považovala to, že odporca úmyselne zamlčal reálne príjmy firmy Sardex, spol. s r.o., naproti príjmom za rok 2012 dosahovaným v oficiálnych dokladoch, keďže podľa internej tabuľky firmy Sardex, spol. s r.o. mala zisk po zdanení 312 105,- eur. Medzi majetok odporcu malo byť zohľadnené aj to, že spolu s navrhovateľkou vlastní 3 byty. Príjem z nájmov bytov prvostupňový súd nesprávne do majetku

odporcu nezohľadnil. Navyiac kúpne ceny si odpisoval vo svojej živnosti, čiže tieto náklady nemôžu byť zohľadnené do nákladov živnosti, ako to nesprávne zohľadňoval okresný súd v napádanom rozsudku pri určení výšky výživného na obe deti. Žiadala výšku výživného v prospech maloletých detí určiť tak, aby zodpovedala životnej úrovni, ktorú by dosahovali, keby žili s oboma rodičmi v spoločnej domácnosti. Uviedla, že suma požadovaného výživného 1 000,- eur na maloletého G. a 500,- eur na C. H. plne pokrýva odôvodnené a nevyhnutné potreby na tieto maloleté deti, je primeraná zdravotnému stavu, veku a ich potrebám, slúži nielen na pokrývanie základných životných potrieb, ale aj na ich všestranný rozvoj a na prípravu na ich budúce povolanie.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že je vykonštruované, založené vo veľkej miere na klamstvách a polopravdách. Uviedol, že preukázal, že zo zmluvy o tichom spoločenstve v spol. Lubex vystúpil k 31. 12. 2012. Vyhlásil, že nie je tichým spoločníkom v žiadnej spoločnosti. Existujú spôsoby, ako si to súd môže overiť. Do spoločnosti Sardex opätovne vstúpil ako konateľ z dôvodu, aby verejne a otvorene dokázal absurdnosť tvrdení navrhovateľky o vysokých príjmoch tejto spoločnosti. Prehlásil, že jeho odchod zo spoločnosti AutoMax bol iniciovaný zo strany spoločnosti AutoMax, nie z jeho strany. Pokiaľ sa týka vkladu ako tichého spoločníka vo výške 10 000,- eur, tento bol vyplatený zo spotrebného úveru. Pokiaľ poukazovala navrhovateľka na internú tabuľku firmy Sardex o tom, že dosiahla zisk po zdanení 312 105,- eur, v realite išlo o tabuľku Shell Slovakia úplne vytrhnutú z kontextu a týkala sa údajov ešte z roku 2008 v slovenských korunách.

Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu odporcu v podstate zopakovala skutočnosti uvedené v ňou podanom odvolaní.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v intenciách ust. § 212 ods. 2, písm. a/ O.s.p. a postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. rozsudok okresného súdu v napadnutej časti vo výroku o výživnom na maloleté deti, ako i vo výroku, ktorým vo zvyšku návrh navrhovateľky zamietol, zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V ostatnej časti ako odvolaním účastníkov nenapadnutej, ponechal rozsudok okresného súdu nedotknutý.

Súc viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania krajský súd preskúmal rozsudok okresného súdu iba v odvolaní napadnutej časti a dospel k záveru, že okresný súd nevykonal vo veci dostatočné dokazovanie, v nadväznosti na čo nedospel ani k správnym skutkovým zisteniam a nevyvodil správny právny záver.

Správne okresný súd poukázal, že podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť a obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Okresný súd tiež správne zohľadňoval, ktorý z rodičov a v akej miere sa o deti stará, ako i to, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, že pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti, majetkové pomery povinného.

Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

To, že otec maloletých detí účelovo znižoval svoj majetok a svoje príjmy, nepochybne vyplýva z výsledkov vykonaného dokazovania. Správne preto okresný súd pri určovaní výživného vychádzal nie z reálnych príjmov otca maloletých detí, ale z potenciality príjmov, ktoré by mohol otec dosahovať, ak by sa účelovo nezbavil, či už svojho majetku alebo príjmu, ktorý pred rozvodom dosahoval.

Na druhej strane je potrebné uviesť, že v danom prípade sa jedná o určenie výživného na deti vo veku 17 rokov a 13 rokov. Starší G. je žiakom 2. ročníka Bilingválneho gymnázia v Sučanoch, mladší C. H. je žiakom 7. triedy základnej školy. Preto i vzhľadom na spotrebný charakter výživného bude potrebné výšku odôvodnených potrieb maloletých detí posudzovať z hľadiska ich veku, zdravotného stavu, výdavkov, ktoré sú rodičia nútení vynakladať v súvislosti s návštevou školy a ktoré súvisia i s úhradou ich mimoškolských aktivít. Najmä u staršieho G. v súvislosti s tým, že sa aktívne venuje hokeju.

I keď je pravdou, že rozsah výživného v zákone výslovne vyjadrený nie je a vyplýva zo všeobecne uznávaného hľadiska o tom, že výživným sa má dieťaťu zabezpečiť taká životná úroveň, ktorú by dosahovali i v prípade, ak by rodičia žili v spoločnej domácnosti, nemožno pominúť spotrebný charakter výživného s tým, že i odôvodnené potreby dieťaťa majú svoju konkrétnu hranicu, ktorá je daná zásadne ich vekom, zdravotným stavom, výdavkami, ktoré je potrebné vynakladať v súvislosti s návštevou školy, na úhradu ich mimoškolských aktivít, najmä na úhradu kultúrnych, športových potrieb a podobne.

Práve s ohľadom na spotrebný charakter výživného zákonodarca v ust. § 63 ods. 3 Zákona o rodine zakotvil, že v prípade, ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu bežného výživného i sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo zverené do osobnej starostlivosti.

Okresný súd preto doplní dokazovanie o zistenie aké školné je nutné platiť v súvislosti so štúdiom na Bilingválnom gymnázium v Sučanoch, u staršieho G. zistí položky, ktoré sú hrazené zo strany klubu, za ktorý hokej hrá a odčlení položky, ktoré je nútený za maloletých hráčov platiť rodič. Zistí, aké členské príspevky sa platia. Zistené náklady vynakladané, či už na korčule, chrániče, je potrebné vyhodnotiť z hľadiska doby ich použiteľnosti a nie ako náklad vynakladaný mesačne.

U mladšieho C. H. bude potrebné posúdiť skutočne vynakladané výdavky na jeho potreby, ktoré podľa toho, ako sú vyčíslené na strane 714 spisu v žiadnom prípade nedávajú podklad pre určenie výživného vo výške 350,- eur mesačne.

Taktiež pokiaľ matka poukazuje na to, že otec prenajíma byty a z týchto príjem používa výlučne pre seba, je potrebné uviesť, že sa jedná o majetkové vzťahy medzi rodičmi, ktoré nie je možné zohľadňovať pri určení výšky výživného a ktoré je potrebné vypořadovať v inom konaní.

Na druhej strane z výpisu z obchodného registra zo dňa 4. 11. 2014 krajský súd zistil, že jediným spoločníkom v obchodnej spoločnosti Sardex, spol. s r.o. od 21. 10. 2014 je Ing. Y. B. - priateľka odporcu a konateľom firmy je od 8. 7. 2014 odporca. I uvedené nasvedčuje účelovému správaniu odporcu, ktorý znižuje svoje príjmy a vzdáva sa svojho majetku s úmyslom minimalizovať výšku výživného.

V ďalšom konaní preto po doplnení dokazovania, či už na zistenie odôvodnených potrieb oboch maloletých detí, tak aby tieto potreby boli dokladované nielen výpoveďami matky, ale i prostredníctvom dokladov preukazujúcich skutočnú výšku výdavkov vynakladaných či už v súvislosti so štúdiom na bilingválnom gymnázium alebo výdavkami vynakladanými na hokej, na úhradu potrieb maloletého C. H., okresný súd prehodnotí ustálenú výšku výživného i v nadväznosti na výsledky doplneného dokazovania. Zároveň zváži, či vzhľadom na majetkové pomery odporcu je možné mimo bežného výživného určiť i sumu výživného, ktorú otec poskytne oboj maloletým deťom na tvorbu úspor.

S prihliadnutím na to, že okresný súd pri rozhodovaní túto alternatívu nezvažoval a výživné v prospech detí určil predovšetkým na základe vyjadrení a tvrdení navrhovateľky, bez reálneho podkladu, krajský súd jeho rozhodnutie ako predčasné zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dokazovanie okresný súd doplní či už v intenciách zrušujúceho uznesenia krajského súdu alebo v súlade s dôkazmi, predloženými zo strany účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie prípustné **n i e** .